ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce O. N., zastoupeného JUDr. Otylkou Pavlíkovou, advokátkou se sídlem Praha 5, Lidická 28, proti žalované Univerzitě Karlově v Praze, se sídlem Praha 1, Ovocný trh 3/5, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2004, čj. 8 Ca 140/2003 – 35,

takto:

I. **Kasační stížnost se zamítá.**

II. **Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.**

III. **Zástupkyni žalobce se odměna za zastupování nepřiznává.**

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále též „stěžovatel“) domáhá přezkoumání shora označeného usnesení Městského soudu v Praze, kterým byla odmítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 10. 2002, čj. 4/56/2002 jakožto opožděně podaná.

Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že nesouhlasí s názorem městského soudu o opožděnosti žaloby, protože předpokladem podání žaloby je zásadně právní moc rozhodnutí správního orgánu. Poukazuje na to, že sama žalovaná ve svém vyjádření soudu ze dne 26. 11. 2003 tvrdí, že vyrozumění ze dne 9. 10. 2002, které je předmětem tohoto řízení, není správním rozhodnutím, nemá bezprostřední závaznost, není exekučně vykonatelné a nemá tedy žádné právní důsledky. Zároveň forma vyrozumění o vzniku poplatkové povinnosti a neexistence řádného poučení

o možnosti podání opravných prostředků zapříčinily časovou prodlevu v podání žaloby proti vyměření poplatkové povinnosti. Stěžovatel se domnívá, že postupem soudu je porušováno jeho ústavně garantované právo na spravedlivý proces ve smyslu ustanovení článku 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že se ztotožňuje s názorem uvedeným v napadeném usnesení městského soudu. Stěžovatel podal svou žalobu až po uplynutí zákonné lhůty podle § 72 odst. 1 s. ř. s. Žalobou napadené rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno dne 10. 10. 2002, žalobu však podal až dne 12. 6. 2003. Jinak žalovaný odkázal na své vyjádření k žalobě ze dne 26. 11. 2003.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.), přičemž vycházel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

V předmětné věci je třeba v prvé řadě posoudit, zda úkon žalovaného ze dne 10. 10. 2002, čj. 4/56/2002 označený jako „Vyrozumění o vzniku povinnosti platby poplatku spojeného se studiem“ je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. způsobilým přezkumu soudem ve správním soudnictví. Jen u takového rozhodnutí, které navíc nepodléhá kompetenční výluce (§ 70 s. ř. s.), je možno pojmově zvažovat, zda byla dodržena lhůta k podání žaloby podle ustanovení § 72 s. ř. s.

Podle § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech v oblasti veřejné správy (dále jen „správní orgán“).

Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.

O rozhodnutí v oboru veřejné správy jde tam, kde je pro druhou stranu právního vztahu autoritativně, mocensky („vrchnostensky“) určováno co je právem a co povinností a přičemž účastníci takového vztahu nemají v tomto vztahu rovné postavení.

Podle § 2 odst. 2 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), vysoká škola je právnickou osobou.

Podle § 6 odst. 1 písm. e) téhož zákona do samostatné působnosti veřejné školy patří rozhodování o právech a povinnostech studentů.

Podle § 58 odst. 3 tohoto zákona (ve znění účinném v době vydání úkonu napadeného žalobou) studuje-li student déle, než je standardní doba studia zvětšená o jeden rok v bakalářském nebo magisterském studijním programu, stanoví mu veřejná vysoká škola poplatek za studium, který činí za každý další započatý měsíc studia nejméně jednu čtvrtinu základu; do doby studia se započte též doba předchozího studia v bakalářských a magisterských studijních programech, které nebylo řádně ukončeno podle § 45 odst. 3 nebo § 46 odst. 3.

V daném případě v žalobou napadeném „Vyrozumění o vzniku povinnosti platby poplatku spojeného se studiem“ je s výslovným odkazem na § 58 zákona č. 111/1998 Sb. a statut Univerzity Karlovy v Praze uvedeno, že žalobci se stanoví poplatek za studium delší než je standardní doba zvětšená o jeden rok s vymezením výše tohoto poplatku, vzniku povinnosti hradit tento poplatek a termínu splatnosti. Jedná se tedy o individuální správní akt, kterým žalovaná, jakožto právnická osoba, které bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických osob, rozhodla o povinnosti stěžovatele. Na tom, že se jedná o rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. nic nemění, že toto rozhodnutí nemá všechny náležitosti obvyklé u rozhodnutí vydaných podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků či správního řádu. Ostatně tyto procesní předpisy se na tato rozhodnutí nevztahují (§ 58 odst. 5 a § 68 odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb.). Protože proti tomuto rozhodnutí nebyly přípustné řádné opravné prostředky [viz § 68 písm. a) s. ř. s.], začala stěžovateli běžet lhůta dle § 72 odst. 1 s. ř. s. od oznámení tohoto rozhodnutí doručením jeho písemného vyhotovení. Zmeškání lhůty pro podání žaloby pak nelze prominout (§ 72 odst. 4 s. ř. s.). Ostatně ani stěžovatel netvrdí, že by žalobu podal ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí ze dne 9. 10. 2002.

Pro úplnost – se zřetelem na námitky uvedené v kasační stížnosti – je třeba uvést, že z ničeho nevyplývá povinnost správního orgánu uvádět ve správním rozhodnutí poučení o možnosti podat žalobu u soudu (včetně lhůty k jejímu podání). Nelze tedy dovodit, že by stěžovatel byl takto na svých právech zkrácen.

Neúspěšnému stěžovateli právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší, žalovanému pak, jak vyplývá z obsahu spisu, nad rámec běžných výdajů, náklady spojené s řízením o kasační stížnosti nevznikly.

Stěžovateli byla pro toto řízení před soudem ustanovena zástupcem advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. V předmětné věci soud ustanovené zástupkyni odměnu za zastupování nepřiznal, neboť z obsahu soudního spisu vyplývá, že nevykonala žádný úkon právní služby, za který odměna náleží (§ 11 vyhlášky č. 177/1996 Sb.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. března 2006

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu